

Kent u het Berg en Broekse Verlaat?

Dat is een leuk, klein sluisje tussen de Rotte en de Bergse Plassen en voor veel mensen een bezienswaardigheid.

Vaak blijven mensen op de brug voor de sluis staan om te genieten van het zicht op de sluis en de daarachter gelegen Bergse Voorplas. “Je gaat hier terug in de tijd” hoor ik ze zeggen.

Het sluisje dateert uit 1866 en is Rijksmonument. Behalve de bediening van de sluisdeuren is er niks veranderd, we hebben aan elke kant van de sluis een schuif in de sluisdeur en door die open te zetten stroomt het water naar het laagste punt. Als de sluis vol moet, open je de schuif aan de kant van de Rotte en wanneer de sluis leeg moet, gaat de schuif aan de kant van de Bergse Plassen open.

De sluis is slechts 17 bij 3 meter en wanneer er twee sloepen in liggen, dan is hij meestal vol. Soms hebben we het geluk dat er meer bootjes per schutting mee kunnen.

Het hoogteverschil dat er overbrugd wordt is 1.80 meter.

Dit betekent dat er tijdens een schutting richting de Bergse Plassen 91,8 m³ water naar de Plassen stroomt. In werkelijkheid is dit meer, omdat de sluis enigszins krom is. Een berekening van mijn kant komt eerder in de buurt van de 93 m³ per schutting en met dat cijfer heb ik gerekend.

Het rapport “De bodem bedekt” van Deltares (uit 2011) gaat uit van een jaarlijkse toestroom van 2.000.000 m³ dijkse kwel vanaf de Rotte om de waterbalans kloppend te krijgen.

Aan de hand van de passagerrapporten van de sluis heb ik berekend dat de waterbijdrage van de sluis tm 5 oktober dit jaar 304.000 m³ is geweest. Wanneer ik dat aanvul met de gegevens tot het eind van het vaarseizoen van vorig jaar komt het totaal op iets minder dan 323.000 m³ per jaar.

Mocht er in het rapport van Deltares rekening gehouden zijn met de bijdrage van de sluis en de hoeveelheid kwel inderdaad 2.000.000 m³ per jaar is, betekent dit dat wij 6 jaar en twee maanden kunnen schutten eer de jaarlijkse hoeveelheid kwel wordt benaderd.

Mocht de toestroom van de sluis in het rapport van Deltares buiten beschouwing zijn gelaten, en ik de huidige waterbijdrage van de sluis in mindering breng op die 2.000.000 m³, kan er nog steeds 5 jaar en twee maanden geschut worden eer de jaarlijkse hoeveelheid kwel via de sluis naar de Plassen is gestroomd.

Wanneer wij ruim 5 of 6 jaar de sluis kunnen bedienen voordat er via de sluis net zoveel water naar de Plassen is gelopen als de hoeveelheid kwel in één jaar tijd, vraag ik mij af of aanpassing van de sluis bijdraagt aan een significante verbetering van de waterkwaliteit van de Bergse Plassen.

In de antwoorden op mijn vragen aan het Hoogheemraadschap staat het volgende:

“ Kortom het is bekend dat we (nog) niet alle waterstromen volledig in beeld hebben. Daarom doen we daar ook nog steeds onderzoek naar. We staan daarom ook open voor suggesties voor routes die voor ons nog onbekend zijn.

Dat we nog niet alles weten wil echter niet zeggen dat we onvoldoende weten om zinvolle maatregelen te nemen.”

Het lijkt mij van belang dat het Hoogheemraadschap de suggestie van een route via kwel eerst verder onderzoekt alvorens zinvolle maatregelen te nemen. Immers: Meten is weten en gissen is missen!

Mijn grote vrees is dat er binnenkort kostbare maatregelen genomen gaan worden die leiden tot een aangepaste, tragere sluis en men later pas constateert dat de fosfaatbijdrage van de sluis eigenlijk verwaarloosbaar is in vergelijking met de hoeveelheid fosfaat die via kwel naar de Plassen stroomt.

Dan is het kwaad echter al geschied en zijn alle recreanten die gebruik maken van het Berg en Broekse Verlaat daar de dupe van.